

VIPnet d.o.o.
pp 470, HR - 10 002 Zagreb
Vrtni put 1
HR – 10 000 Zagreb

Tel +385 1 46 91 091
Fax +385 1 46 91 099
E-mail office@vipnet.hr
www.vipnet.hr

MB: 1402633
Žiro: 484008-1100341353

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije
Jurišićeva 13
HR-10 000 ZAGREB

Zagreb, 15. prosinca 2010. godine

PREDMET: Javna rasprava - Prijedlog odluke povodom zahtjeva HT-a, VIPnet-a i Tele2 za izmjenom regulatornih obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva na tržištu završavanja poziva u vlastitu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu

Poštovani,

Nastavno na otvaranje javne rasprave na temu „*Prijedloga odluke povodom zahtjeva HT-a, VIPnet-a i Tele2 za izmjenom regulatornih obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva na tržištu završavanja poziva u vlastitu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu*“, ovim putem dostavljamo naše komentare u okviru javne rasprave.

1. Nova cijena terminacije za Vipnet od 01.01.2011.

Vipnet je stajališta da bi, sukladno izračunu cijene terminacije iz Odluke Vijeća HAKOM-a od 17. srpnja 2009. godine i Dokumenta analize tržišta koji čini sastavni dio Odluke, **nova cijena terminacije u pokretnu javnu komunikacijsku mrežu Vipneta od 01. siječnja 2011. godine trebala iznositi 0,398 kn/min.**

Uz prijedlog HAKOM-a da nova cijena terminacije u pokretnu javnu komunikacijsku mrežu Vipneta bude **0,39 kn/min**, ne nalazimo nikakav popratni analitički prikaz, niti podatke na kojima se temelji izračun (cijene po zemljama, promatrano razdoblje za primijenjeni tečaj HRK/EUR, izvori podataka, način zaokruživanja itd.), što nalazimo neprihvatljivim i što nam ne omogućuje raspravljavanje o izračunu te cijene, a s obzirom na činjenicu da su izračuni HT-a i Vipneta pokazali višu, vrlo usporedivu, cijenu, izraženu na tri decimalna mjesta.

Vipnet smatra da je detaljnija prezentacija izračuna, barem u mjeri koja je iskazana u postupku analize tržišta, minimalni preduvjet za komentiranje predloženog iznosa cijene, a koji kroz prijedlog ove odluke nije osiguran, te time nije ostavljena ni najmanja mogućnost korekcije cijene npr. kroz dodavanje treće decimale, primjenu najnovijih prosjeka tečaja i sl.

Detaljni izračun Vipneta temeljem zadnjih dostupnih podataka dajemo u privitku ovog dokumenta.

2. Postupak razmatranja zahtjeva svih operatora

Ukoliko su datumi zaprimljenih dopisa navedenih u obrazloženju prijedloga odluke točni, indikativno je da je HAKOM donio prijedlog odluke istoga dana kada je zaprimio dopis Tele2 (17. studenog 2010.g.) kojim traže, u slučaju da HAKOM ne prihvati nijednu od prethodno predloženih mogućnosti, zadržavanje razine asimetrične cijene od 30%.

Prethodno tome, inicijalni i obrazloženi zahtjevi sva tri operatora odbijeni su temeljem analize od strane HAKOM-a vršene u razdoblju od 27 dana.

Razvidno je da se ovdje radi o posebnom zahtjevu kojeg je Tele2 uputio HAKOM-u na sam dan održavanja sjednice Vijeća. Mišljenje je Vipneta da **donošenje zaključka odnosno prijedloga odluke temeljem dopisa u istom danu**, nakon odbijanja zahtjeva operatora nad kojima se vršila detaljna analiza u trajanju od 27 dana, **nije moglo biti utemeljeno na detaljno provedenom postupku neophodne prethodne analize i sveobuhvatnog uzimanja nužnih relevantnih činjenica u obzir.**

Prilikom donošenja konačnog prijedloga odluke, HAKOM nije ni analizama ni pokazateljima potvrdio svoje slijedeće navode:

- Da postavljanje cijena terminacije na razinu EU prosjeka najjačih 2 operatora po svakoj zemlji članici EU pomaže izlasku RH iz gospodarske krize;
- Da je postojeća cijena terminacije nerealna;
- Da se postojećom cijenom terminacije ugrožava tržišno natjecanje na predmetnom tržištu;
- Da se postavljanjem cijena na razinu EU prosjeka najjačih 2 operatora po svakoj zemlji članici EU, sprječava iskorištavanje značajne tržišne snage;
- Da je potrebno zadržavanje razine asimetrije na 30% u danom roku;
- Da će temeljem analize poslovnih i ekonomskih pokazatelja nove cijene i omjeri asimetrije ostvariti ciljeve koji su određeni zakonom, odnosno ukloniti negativne efekte na tržištu.

3. Stvarni temelj za donošenje prijedloga odluke

Iz prijedloga odluke proizlazi da se **štite samo poslovni interesi operatora Tele2**, štoviše, u obrazloženju prijedloga odluke proizlazi da HAKOM donosi ovakav prijedlog odluke s ciljem ostvarivanja boljih poslovnih rezultata Tele2, a **na štetu poslovnih rezultata svih ostalih operatora**, usprkos činjenici da, od operatora pokretnih mreža, jedino Tele2 u proteklom razdoblju bilježi poslovni rast.

Nažalost, zanemaruju se argumenti koje su dostavili sva tri operatora pokretnih javnih komunikacijskih mreža temeljeni na nužnosti značajnih ulaganja u narednom razdoblju, a u cilju ispunjenja izrazito ambicioznih ciljeva *Digital Agende* i Strategije širokopojasnog pristupa Vlade RH.

Iz obrazloženja je razvidno da se regulacija cijena terminacije poziva sagledava primarno kroz tržišnu poziciju operatora Tele2, te da se **regulacijom cijena terminacije subvencioniraju određeni troškovi i druge aktivnosti Tele2**, što smatramo u potpunosti neprimjerenim.

S obzirom na argumente HAKOM-a o problemima u izgradnji mreže, uvjerenja smo da HAKOM raspolaže potpunim pregledom stvarnog stanja na terenu i da HAKOM može potvrditi da je taj problem apsolutno isti za sva tri operatora, dok s obzirom na uslugu nacionalnog roaminga ne postoje adekvatni podaci o količini korištene usluge, njezinom udjelu u ukupnom volumenu prometa Tele2 unutar vlastite mreže, niti su takvi planovi analizirani u prošlogodišnjem postupku analize tržišta, pa time argumente HAKOM-a smatramo neprimjerenima.

4. Primjena EU benchmark metode i usporedba gospodarskog stanja u EU i RH

Smatramo da tržište RH ni u uvjetima kad nema gospodarske krize ne može biti sumjerljivo i usporedivo prosjeku EU, odnosno, prosječnim gospodarskim pokazateljima EU, kako u obrazloženju prijedloga odluke ocjenjuje HAKOM.

Na tu smo činjenicu ukazivali još tijekom javne rasprave u sklopu prošlogodišnje analize mjerodavnog tržišta, na što želimo ponovno skrenuti pozornost u sažetom obliku, citiramo:

- „Agencija se u izradi dokumenta analize tržišta naslanjala na općenite smjernice dokumenta **„ERG (06) 33 Revised ERG Common Position on the approach to appropriate remedies in the ECNS regulatory framework (“Remedies” document)“**, što pozdravljamo, međutim napominjemo da su to smjernice koje se trebaju primjenjivati u cijelom dokumentu. Prilikom donošenja obveza nadzora cijena Agencija nije postupila prema preporuci ERG-a iz poglavlja predmetnog dokumenta **2.2 The classification framework**, koji izriekom navodi sljedeće: **„U praksi postoje – pored tržišne konstelacije i (mogućeg) ponašanja dominantnih operatora – niz drugih okolnosti poput nacionalnih svojstvenosti, veza s drugim tržištima, ili međunarodnih učinaka, koje nacionalni regulator također mora uzeti u obzir prilikom kreiranja regulatornih mjera ...¹.“**
- „ERG je jasno i nedvosmisleno utvrdio: **„Različite nacionalne svojstvenosti dovode do razlika u cijenama terminacije diljem Europe, čak i ako su korištene iste troškovne metode.²“**
- „Također, ITU (International Telecommunication Union) organizacija pri UN-u u svom **ICT International Toolkit**-u³ ističe da se međunarodni benchmark sastoji od:
  - Odabira uzorka zemalja ili operatora. **Zemlje koje se koriste u benchmarku trebaju biti na sličnom društveno-ekonomskom stupnju i razvoju industrije kao i zemlja čije se interkonekcijske cijene određuju**
  - Prikupljanja cijena za usluge koje se određuju za svaku zemlju u uzorku, i
  - **Prilagođavanja cijene određene benchmarkom uzimajući u obzir razlike između države koja je se regulira i država u benchmarku.“**
- „Nastavno, smatramo da nije primjereno uzimati u obzir zemlje koje se po svojim gospodarskim, demografskim i geografskim karakteristikama znatno razlikuju od RH, kao npr. Cipar, Velika Britanija, Španjolska, Luksemburg....“. „...I sama Agencija izričito navodi temeljenje izvršene analize na uzorku **usporedivih konkurentnih tržišta**. Neophodno je razraditi kriterije prema kojima bi se utvrdile zemlje i operatori koji odgovaraju stanju u RH i zadovoljavaju osnovne kriterije usporedivosti, te samo te zemlje uzeti u obzir kod izračuna...“,
- „Od strane Agencije primijenjena metoda EU25 referentnih vrijednosti (eng. benchmark) nije izrađena na temelju cijena dostupnih na usporedivim konkurentnim tržištima, odnosno, zemlje EU25 nisu usporediva konkurentna tržišta za RH. Niti jedan parametar iz domene

¹ ERG (06) 33 Revised ERG Common Position on the approach to appropriate remedies in the ECNS regulatory framework (“Remedies” document)

² ERG (08) 31 rev1 Response to Public Consultation on Termination Rates

³ http://www.ictregulationtoolkit.org/en/Section.2149.html#Practical_issues

gospodarstva, financija ili ekonomske politike ne može Republiku Hrvatsku definirati kao prosječnu zemlju EU, te smo mišljenja da Agencija nema temelja koristiti metodu aritmetičke sredine EU ni po jednom parametru usporedbe zemalja EU s RH.“

Dodatno, i vjerujemo da postoji zajednička suglasnost, da **u situaciji kad EU izlazi iz globalne gospodarske krize a RH i dalje ostaje u krizi s upitnim tijekom i predviđanjima oporavka, usporedba je tim više neopravdana, i svakako se mora postaviti pitanje koja je svrha usklađivanja s EU prosjekom ako je tržište RH još uvijek u krizi.**

Povrh svega navedenog, i dodatni namet u obliku 6% naknada operatorima na prihode od pružanja pojedinih usluga ne postoji u državama članicama EU.

Štoviše, Europska Komisija je nedavno takve slične mjere u Španjolskoj i Francuskoj, uz otvoren proces ispitivanja poreza na telekom usluge u Mađarskoj, odbacila kao nedozvoljene i neusklađene s regulatornim okvirom EU.

Posebno neargumentiranom nalazimo ocjenu HAKOM-a da bi zadržavanje sadašnje cijene terminacije tijekom dijela 2011. godine ugrozilo daljnju liberalizaciju tržišta u Republici Hrvatskoj i usporilo proces izlaska Republike Hrvatske iz krize.

Po mišljenju Vipneta, a i svjedoci smo jedinstvenih poruka i zaključaka svih relevantnih gospodarskih stručnjaka u RH da **samo poticanje i provođenje investicija pomaže pozitivnim gospodarskim kretanjima, a da bi se osigurala investicije, sektor od kojeg se iste očekuju, mora biti potaknut na iste odgodom restriktivnih mjera i uklanjanjem neutemeljenih nameta.**

I Vlada Republike Hrvatske je jasno naglasila osnovne smjernice u sklopu dokumenta Strategije razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2011. do 2015. godine, u kojem je u poglavlju 1.2. istaknula da je **„...razvoj širokopojasnih usluga od iznimnog značenja za gospodarski razvoj Republike Hrvatske te od ključne važnosti za omogućivanje stvaranja društva znanja u Republici Hrvatskoj.“**

Dodatno, Vlada RH je u poglavlju 1.3. istog dokumenta pod nazivom Utjecaj Strategije na gospodarstvo Republike Hrvatske, Vlada RH navodi da **„...razvoj širokopojasnih usluga mora predstavljati temelj razvoja Republike Hrvatske, a što se kroz ciljeve i mjere ove Strategije u sljedećem razdoblju upravo želi postići.“** i utvrđuje da, provedbu ove Strategije, kao i donošenje povezanih strateških odluka treba promatrati i iz perspektive potrebnih ulaganja, ali i iz perspektive očekivanih učinaka i koristi koje iz takvih strateških odluka mogu proizaći

Jasno je prepoznat stav Vlade RH da je za ispunjenje ciljeva Strategije broadbanda u RH nužno potrebno **osigurati novi ciklus investicija u pokretnim elektroničkim komunikacijskim mrežama** radi osiguranja dostupnosti infrastrukture širokopojasnog pristupa i pristupa novim informacijskim i komunikacijskim tehnologijama cjelokupnom stanovništvu Republike Hrvatske, kao temelj razvoja Republike Hrvatske.

Stoga ocjenu HAKOM-a da bi zadržavanje sadašnje cijene terminacije tijekom dijela 2011. godine ugrozilo daljnju liberalizaciju tržišta u Republici Hrvatskoj i usporilo proces izlaska Republike Hrvatske iz krize nalazimo neargumentiranom, odnosno, ne nalazimo potrebno objašnjenje za istu.

Također, unutar obrazloženja prijedloga odluke nije objašnjeno kako smanjenje maloprodajnih cijena i povećana potrošnja pomaže izlasku RH iz krize, posebno ako se cijena terminacije Tele2 i dalje izdvojeno zadržava na visokoj razini, a **operatori koji su predvodnici po volumenu investicija nameću neodgovarajuće sankcije i, prije svega, narušava se načelo razmjernosti.**

5. Pozicija i zahtjevi Vipneta

Temeljem svega iznesenog ne možemo se složiti da tijekom ovog postupka nije iznesen niti jedan opravdan razlog u odnosu na opravdani zahtjev Tele2, posebice iz razloga što upravo HAKOM koristi iste argumente na koje se poziva Vipnet (situacija gospodarske krize, veliki pad cijene) u zaštiti interesa Tele2, a suprotno interesima Vipneta.

Vipnet ne osporava trend pada cijena terminacije poziva, već izražava zabrinutost oko dinamike i iznosa pada cijene, zbog negativnih poslovnih kretanja i nezavidne gospodarske situacije u RH koja utječe na poslovne aktivnosti Vipneta pa tako i na razvoj tržišta i na nužnost poticanja novog ciklusa investicija. Negativna poslovna kretanja ne sastoje se samo od najavljenog smanjenja regulirane cijene terminacije, nego od cijelog niza drugih pokazatelja, događaja i najavljenih novih regulatornih mjera, koje je potrebno promatrati kumulirano.

Smatramo da je HAKOM u dovoljnoj mjeri pogodio Tele2 u pogledu asimetrične cijene zaključno s istekom 2010. godine, pa dodatne pogodnosti u daljnjem razdoblju samo za Tele2 nisu opravdane budući iste nisu sukladne regulatornim ciljevima i praksi u EU.

Zahtjev Vipneta je da se u pogledu primjene razine asimetrije ne mijenjaju razine koje su određene analizom tržišta iz 2009. godine, odnosno, da od 01. siječnja 2011. godine postotak asimetrije cijene terminacije za Tele2 bude 20% sukladno Odluci Vijeća HAKOM-a od 17. srpnja 2009. godine.

Obrazloženja kojima se opravdava zadržavanje iznosa asimetrije za Tele2 u razdoblju dodatnih 6 mjeseci, po mišljenju Vipneta će jednako tako vrijediti i uoči smanjenja te razine asimetrije, pa bi se pozivanjem na ista obrazloženja i nepromijenjene tržišne pokazatelje i tada mogla povesti rasprava i pojaviti zahtjev za ponovnu reviziju razina asimetrije koje su definirane analizom tržišta, što je u svakom slučaju potrebno izbjeći.

Pad cijena terminacije za Vipnet na 0,39 kn/min (što čini pad preko 30%) je neprihvatljiv u vremenu gospodarske krize i daljnje rastuće neizvjesnosti u poslovanju koja se očekuje u 2011. godine. Kako smo detaljno razložili u našem očitovanju od 18. listopada 2010. godine, to predstavlja bitno veći pad cijene nego što je pad cijena na godišnjoj razini u europskim zemljama.

VIPnet d.o.o.

Privitak: Detaljni izračun po metodologiji HAKOM-a

Detaljan prikaz izračuna cijene terminacije temeljem najnovijih dostupnih podataka

1. Izračun tečaja

Tečaj kn/EUR, za mjesec lipanj-studeni 2010

Za mjesec lipanj do listopad 2010.g. podaci uzeti iz tablice na linku:

http://www.hnb.hr/publikac/bilten/statisticki_pregled/h9.xls

2010.	siječanj	7,290819
	veljača	7,304744
	ožujak	7,260644
	travanj	7,258114
	svibanj	7,257505
	lipanj	7,229388
	srpanj	7,211539
	kolovoz	7,246101
	rujan	7,282934
	listopad	7,320596

Za mjesec studeni prosječni tečaj izračunat temeljem pojedinačnih podataka za mjesec studeni s linka: <http://www.hnb.hr/tecajn/htecajn.htm>⁴

Studeni	Datum	Srednji tečaj
	3/11/10	7,342696
	4/11/10	7,339787
	5/11/10	7,342548
	6/11/10	7,344175
	9/11/10	7,343224
	10/11/10	7,345243
	11/11/10	7,350488
	12/11/10	7,356966
	13/11/10	7,36914
	16/11/10	7,377265
	17/11/10	7,386183
	18/11/10	7,391521
	19/11/10	7,390852
	20/11/10	7,393417
	23/11/10	7,395185
	24/11/10	7,396546
	25/11/10	7,397142
26/11/10	7,402934	
27/11/10	7,411422	

⁴ Potvrdu da se izračun mjesečnog prosjeka dobiva temeljem prosjeka dnevnih tečajeva u konkretnom mjesecu, može se dobiti provođenjem izračuna za neki od prethodnih mjeseci.

	30/11/10	7,420325
	PROSJEK	7,374853

Konačne vrijednosti tečaja za izračun

2010.	lipanj	7,229388
	srpanj	7,211539
	kolovoz	7,246101
	rujan	7,282934
	listopad	7,320596
	studenj	7,374853

Sukladno ovim podacima prosjek tečaja na šestomjesečnoj razini (lipanj-studenj) je 7,277568 HRK/EUR

2. Podaci o cijenama terminacije poziva u pojedinim EU zemljama

Izvori podataka:

http://www.cullen-international.com/report/5167/t3677#Table_13

http://www.cullen-international.com/report/5087/t3555#Table_14

Izvor podataka za faktor broja korisnika su javno dostupni podaci na internetu.

Država	Operator ⁵		MTR			MTR operatora	Faktori broja korisnika ⁶	MTR zemlje
			peak	Off peak	weekend			
AT	1		3,010	3,010	3,010	3,010000		3,010
	2		3,010	3,010	3,010	3,010000		
BE	1	Proximus	4,520	4,520	4,520	4,520000	4,82	4,707
	2	Mobistar	4,940	4,940	4,940	4,940000	3,86	
DK	1		5,910	5,910	5,910	5,910000		5,910
	2		5,910	5,910	5,910	5,910000		
FI	1		4,900	4,900	4,900	4,900000		4,900
	2		4,900	4,900	4,900	4,900000		
FR ⁷	1	SFR	3,357	3,357	3,357	3,356667	19,3	3,682
	2	Orange	3,930	3,930	3,930	3,930000	25,3	
DE	1		6,590	6,590	6,590	6,590000		6,590
	2		6,590	6,590	6,590	6,590000		
GR	1		6,240	6,240	6,240	6,240000		6,240
	2		6,240	6,240	6,240	6,240000		
IE	1	Vodafone	9,549	4,827	4,827	7,188000	38,5	7,190
	2	O2	8,880	7,150	3,860	7,192500	32,3	
IT	1		6,600	6,600	6,600	6,600000		6,600
	2		6,600	6,600	6,600	6,600000		

⁵ Navedeno je kod zemalja gdje dva najjača operatora imaju različite cijene

⁶ Navedeno je kod zemalja gdje dva najjača operatora imaju različite cijene – ne predstavlja postotne iznose nego relativni odnos

⁷ S obzirom na zonsku podjelu, cijena je navedena kao prosjek cijena u zonama

LU	1		8,800	7,600	7,600	8,200000		8,200
	2		8,800	7,600	7,600	8,200000		
NL	1		5,600	5,600	5,600	5,600000		5,600
	2		5,600	5,600	5,600	5,600000		
PT	1		5,500	5,500	5,500	5,500000		5,500
	2		5,500	5,500	5,500	5,500000		
ES	1		4,950	4,950	4,950	4,950000		4,950
	2		4,950	4,950	4,950	4,950000		
SE	1		2,700	2,700	2,700	2,700000		2,700
	2		2,700	2,700	2,700	2,700000		
UK ⁸	1	O2	5,190	5,190	5,190	5,190000	21,6	5,073
	2	Vodafone	5,480	8,210	0,590	4,940000	19	
BG	1		6,630	5,610	5,610	6,120000		6,120
	2		6,630	5,610	5,610	6,120000		
CY	1	Cyta - Vodafone	1,709	1,709	1,709	1,709000	0,67	1,831
	2	Areeba - MTN	2,307	2,307	2,307	2,307000	0,171	
CZ	1		6,490	6,490	6,490	6,490000		6,490
	2		6,490	6,490	6,490	6,490000		
EE	1		7,800	7,800	7,800	7,800000		7,800
	2		7,800	7,800	7,800	7,800000		
HU	1		5,140	5,140	5,140	5,140000		5,140
	2		5,140	5,140	5,140	5,140000		
LV	1		5,600	5,600	5,600	5,600000		5,600
	2		5,600	5,600	5,600	5,600000		
LT	1		5,220	2,610	2,610	3,915000		3,915
	2		5,220	2,610	2,610	3,915000		
MT	1		6,170	6,170	6,170	6,170000		6,170
	2		6,170	6,170	6,170	6,170000		
PL	1		4,150	4,150	4,150	4,150000		4,150
	2		4,150	4,150	4,150	4,150000		
RO	1		5,030	5,030	5,030	5,030000		5,030
	2		5,030	5,030	5,030	5,030000		
SK	1		6,350	6,350	6,350	6,350000		6,350
	2		6,350	6,350	6,350	6,350000		
SI	1		4,660	4,660	4,660	4,660000		4,660
	2		4,660	4,660	4,660	4,660000		

Primjer izračuna (Irska):

MTR Operator Vodafone = $9,549 \cdot 0,5 + 4,827 \cdot 0,25 + 4,827 \cdot 0,25 = 7,188000$

MTR Operator O2 = $8,880 \cdot 0,5 + 7,150 \cdot 0,25 + 3,860 \cdot 0,25 = 7,192500$

MTR Irska = $7,188000 \cdot 38,5 / (38,5 + 32,3) + 7,192500 \cdot 32,3 / (38,5 + 32,3) = 7,190$

Poredak zemalja po rastućem slijedu cijena

Broj uzorka	Zemlja	Cijena ⁹
1	CY	1,831
2	SE	2,700

⁸ Operatori su ocijenjeni neovisno o provedenim udruživanjima na tržištu

⁹ Zaokruženo navise na tri decimalna mjesta

3	AT	3,010
4	FR	3,682
5	LT	3,915
6	PL	4,150
7	SI	4,660
8	BE	4,707
9	FI	4,900
10	ES	4,950
11	RO	5,030
12	UK	5,073
13	HU	5,140
14	PT	5,500
15	NL	5,600
16	LV	5,600
17	DK	5,910
18	BG	6,120
19	MT	6,170
20	GR	6,240
21	SK	6,350
22	CZ	6,490
23	DE	6,590
24	IT	6,600
25	IE	7,190
26	EE	7,800
27	LU	8,200

Parametri statističke metode izračuna

Broj uzoraka N=	27	Ukupni broj uzoraka
Broj uzorka na mjestu prvog kvartila Q1=	7	Slovenija, iznos 4,660
Broj uzorka na mjestu trećeg kvartila Q3=	21	Slovačka, iznos 6,350
Interkvartil Iq=	1,69	=6,350-4,660
Donja granica Q1-1,5Iq=	2,125	=4,660-1,5*1,69
Gornja granica Q3+1,5Iq=	8,885	=6,35+1,5*1,69

Sukladno izračunu, jedini uzorak koji je izvan skupa uzoraka određenih donjom (2,125) i gornjom (8,885) granicom je CY sa iznosom 1,831.

U izračun aritmetičke sredine prema tome ulazi 26 uzoraka osim prvog, te se dobiva iznos 5,472192.

3. Konačni rezultat izračuna

Uz primijenjeni tečaj iz točke 1. i iznosa aritmetičke sredine iz točke 2., dobivamo iznos cijene terminacije $7,277568 * 5,472192 = 39,82425$ lp.

Zaokruživanjem na tri decimalna mjesta dobivamo iznos **0,398 kn/min.**